

Clean Competition Act

กับมาตรการภาษีคาร์บอน
สำหรับผู้ที่ส่งออกต้องจับตามอง

วุฒิสภาของสหรัฐฯ ได้เสนอร่างกฎหมาย Clean Competition Act ซึ่งประกอบด้วย มาตรการกำหนดการกลไกราคาคาร์บอน (Carbon Pricing) สำหรับสินค้าที่ผลิตในประเทศ และมาตรการปรับราคาคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism: US-CBAM) สำหรับสินค้านำเข้า โดยกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ ผลิตและกลั่นปิโตรเลียม ปิโตรเคมี ปุ๋ย ไฮโดรเจน กรดอะดีฟิก ซีเมนต์ เหล็กและเหล็กกล้า อะลูมิเนียม กระจก เยื่อกระดาษและกระดาษ และเอทานอล โดยในระยะสั้นผู้ส่งออกของไทยในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายควรมีการจัดเก็บข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกซึ่งจะต้องมีการรายงานเป็นประจำสำหรับ EU-CBAM ที่จะเริ่มบังคับใช้ในปี 2023 และ US-CBAM ที่อยู่ระหว่างการพิจารณา ขณะที่ในระยะปานกลางและระยะยาวผู้ประกอบการควรเร่งลงทุนเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากขึ้น มิฉะนั้นผู้ประกอบการจะเผชิญกับต้นทุนในการส่งออกสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันในอนาคต

วุฒิสภาของสหรัฐฯ ได้เสนอร่างกฎหมาย Clean Competition Act เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของรัฐสภาสหรัฐฯ เมื่อเดือนมิถุนายน 2022 ที่ผ่านมา เพื่อกำหนดราคาคาร์บอนจากสินค้าที่ก่อให้เกิดก๊าซเรือนกระจกเข้มข้นที่ผลิตในประเทศและจากการนำเข้า หรือเรียกได้ว่าเป็นมาตรการกำหนดการกลไกราคาคาร์บอน (Carbon Pricing) สำหรับสินค้าที่ผลิตในประเทศ และมาตรการปรับราคาคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism: US-CBAM) สำหรับสินค้านำเข้า ซึ่งเป็นไปตามนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของประธานาธิบดีโจ ไบเดน ที่ตั้งเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้เป็นศูนย์ (Net Zero) ภายในปี 2050 ดังนี้

- มาตรการกำหนดการกลไกราคาคาร์บอน (Carbon Pricing) สำหรับสินค้าที่ผลิตในประเทศสหรัฐฯ ในปี 2024 ผู้ผลิตสินค้าจากอุตสาหกรรมเป้าหมายในสหรัฐฯ ซึ่งได้แก่ ผลิตและกลั่นปิโตรเลียม ปิโตรเคมี ปุ๋ย ไฮโดรเจน กรดอะดีฟิก ซีเมนต์ เหล็กและเหล็กกล้า อะลูมิเนียม กระจก เยื่อกระดาษและกระดาษ และเอทานอล จะต้องรายงานข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการผลิตสินค้าและจากปริมาณการใช้ไฟฟ้า (Scope 1 และ 2) ข้อมูลปริมาณการใช้ไฟฟ้า และข้อมูลปริมาณสินค้าที่ผลิตให้แก่กระทรวงการคลังเพื่อนำไปคำนวณค่าเฉลี่ยการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากอุตสาหกรรมในประเทศ โดยผู้ผลิตที่มีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงกว่า

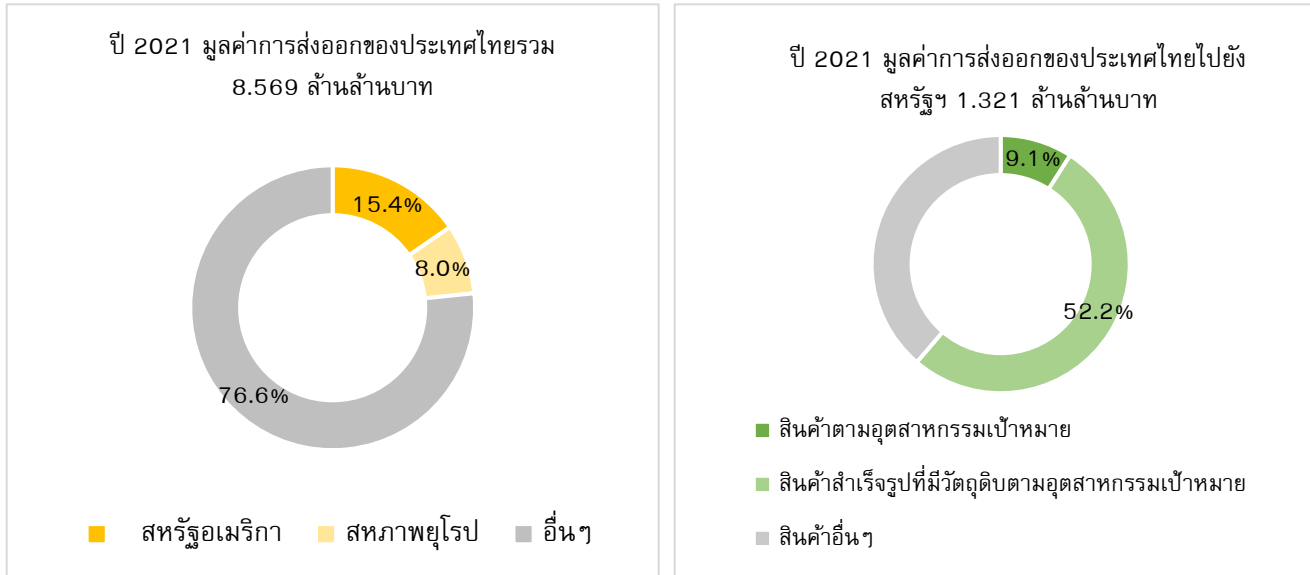
บริการทุกระดับประทับใจ

ค่าเฉลี่ยจะต้องจ่ายภาษีตามปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกินกว่าค่าเฉลี่ย โดยเกณฑ์ค่าเฉลี่ย การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากอุตสาหกรรมในประเทศจะลดลงจากปีแรกที่มีการคำนวณ โดยในปี 2025 - 2028 จะลดลงในอัตรา 2.5% และตั้งแต่ปี 2028 เป็นต้นไปลดลงในอัตรา 5% ขณะที่ อัตราภาษีปีแรกที่มีการจัดเก็บจะเท่ากับ 55 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตันคาร์บอน ในปีถัดไปเพิ่มขึ้น ตามดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) รายปีบวกด้วยอัตรา 5% นอกจากนี้หากมีการส่งออกสินค้า ไปต่างประเทศ ผู้ผลิตสามารถรับภาษีคืนตามปริมาณที่มีการส่งออก

- **มาตรการปรับราคาคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism: US-CBAM) สำหรับสินค้าที่นำเข้าไปในประเทศสหรัฐฯ** จะเริ่มใช้ในปี 2026 จำแนกสินค้านำเข้าออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1. สินค้าตามอุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งจะต้องจ่ายภาษีคาร์บอนเช่นเดียวกับสินค้า ที่ผลิตในประเทศ และ 2. สินค้าสำเร็จรูปใช้วัตถุดิบตามอุตสาหกรรมเป้าหมายเป็นส่วนประกอบและมีน้ำหนักของวัตถุดิบเกินกว่าที่กำหนดตามเกณฑ์ที่จะต้องจ่ายภาษีคาร์บอนเช่นเดียวกับสินค้าที่ผลิต ในประเทศ โดยในปี 2026 - 2027 กำหนดน้ำหนักไว้ที่ 500 ปอนด์ (ประมาณ 226 กิโลกรัม) และในปี 2028 เป็นต้นไปปรับเกณฑ์น้ำหนักเป็น 100 ปอนด์ (ประมาณ 45 กิโลกรัม) โดยผู้นำเข้า จะต้องรายงานข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการผลิตสินค้าและจากปริมาณ การใช้ไฟฟ้า (Scope 1 และ 2) ข้อมูลปริมาณการใช้ไฟฟ้า และข้อมูลปริมาณสินค้า ที่ได้รับการรับรองจากผู้ตรวจสอบที่ได้รับอนุญาตโดยกระทรวงการคลังสหรัฐฯ เพื่อใช้ในการประเมินภาษี อย่างไรก็ตาม ประเทศที่อยู่ในกลุ่ม Least developed countries (LDCs) ตามหลักเกณฑ์ขององค์การ สหประชาชาติ (UN) จะได้รับการยกเว้นภาษีดังกล่าว

ผลกระทบต่อผู้ส่งออกไทย

ประเทศไทยไม่เข้าชายกลุ่มประเทศ LDCs จึงทำให้ไม่สามารถขอรับการยกเว้นภาษี US-CBAM ได้ และจะทำให้ผู้ส่งออกไทยที่ส่งสินค้าไปยังสหรัฐฯ ในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายจะได้รับผลกระทบจากต้นทุนที่สูงขึ้นหากกฎหมายเริ่มบังคับใช้ ทั้งนี้ ในปี 2021 ประเทศไทยมีการส่งออก ไปยังสหรัฐฯ รวมทั้งหมด เป็นมูลค่า 1.3 ล้านล้านบาท ซึ่งสหรัฐฯ ถือเป็นตลาดส่งออกอันดับ 1 โดยมูลค่าการส่งออกสินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายไปยังสหรัฐฯ นั้น คิดเป็นมูลค่า 119,631 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วน 9.05% โดยส่วนใหญ่เป็นสินค้าในอุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า 50,424 ล้านบาท ปีโตรเคมี 36,437 ล้านบาท และอะลูมิเนียม 26,343 ล้านบาท ขณะที่มูลค่า การส่งออกสินค้าสำเร็จรูปที่มีสินค้าตามอุตสาหกรรมเป้าหมายเป็นวัตถุดิบอาจได้รับผลกระทบเป็น หลัก ซึ่งมีมูลค่าสูงถึง 689,780 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 52.2% โดยส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภท เครื่องจักรและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น ชิ้นส่วนคอมพิวเตอร์ เครื่องปรับอากาศ โทรทัศน์ เป็นต้น ซึ่งมีมูลค่า 625,324 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน 47.3% ของมูลค่าส่งออกไปยังสหรัฐฯ

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ถึงแม้ว่าร่างกฎหมายดังกล่าวจะอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการพิจารณาโดยวุฒิสภา แต่กระแสนโยบายสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อผู้ส่งออกของไทยจะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยในสหภาพยุโรป กฎหมาย EU-CBAM มีผลบังคับใช้แล้ว และจะเริ่มดำเนินการในทางปฏิบัติในปี 2023 ที่ต้องมีการรายงานข้อมูล Carbon footprint ต่อสหภาพยุโรป รวมถึงมาตรการ EU-CBAM อยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไขเพื่อขยายขอบเขตอุตสาหกรรมเป้าหมายจาก 5 อุตสาหกรรมเป็น 10 อุตสาหกรรมและบังคับใช้เต็มรูปแบบในปี 2027 ขณะที่ร่างกฎหมาย US-CBAM คาดว่าจะบังคับใช้กับสินค้านำเข้าจากต่างประเทศในปี 2026 ในระยะสั้นผู้ประกอบการส่งออกในกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายจึงควรเตรียมการจัดเก็บข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกซึ่งจะต้องมีการรายงานเป็นประจำสำหรับ EU-CBAM และ US-CBAM ขณะที่ในระยะปานกลางและระยะยาวผู้ประกอบการควรเร่งลงทุนเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากขึ้น มิฉะนั้นผู้ประกอบการจะเผชิญกับต้นทุนในการส่งออกสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้น อันจะส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันในอนาคต

ภาคผนวก

	EU-CBAM	US-CBAM
กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย	ไฟฟ้า ซีเมนต์ ปูน เหล็ก เหล็กกล้า อะลูมิเนียม (อุตสาหกรรมที่อยู่ระหว่างการพิจารณา ได้แก่ การกลั่นน้ำมัน สารเคมีอินทรีย์พื้นฐาน พลาสติก ไฮโดรเจน และแอมโมเนีย)	ผลิตและกลั่นปิโตรเลียม ปิโตรเคมี ปูน ไฮโดรเจน กรดอะดีฟิก ซีเมนต์ เหล็ก และเหล็กกล้า อะลูมิเนียม กระจก เยื่อกระดาษและกระดาษ และเอทานอล
เริ่มบังคับใช้	ปี 2023-2025 (transition period) และให้ดำเนินการเต็มรูปแบบในปี 2026 (อยู่ระหว่างการพิจารณาให้ Transition period เหลือแค่ปี 2023 - 2024)	สินค้าในประเทศ ปี 2024 สินค้านำเข้า ปี 2026
การรายงาน	Carbon Footprint ของสินค้าทางตรง และทางอ้อม (Scope 1 และ 2) โดยผู้ตรวจสอบที่ได้รับอนุญาตจาก EU Authority	Carbon Footprint ของสินค้าทางตรง และทางอ้อม (Scope 1 และ 2) โดยผู้ตรวจสอบที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังสหรัฐฯ
อัตราภาษี	จัดเก็บตามปริมาณ Carbon Footprint คุณด้วยค่าเฉลี่ยรายสัปดาห์ของราคา EU Allowances ในระบบ EU ETS (ค่าเฉลี่ยราคาวันที่ 22 - 26 ส.ค. 22 เท่ากับ 90.15 ยูโร)	จัดเก็บตามปริมาณ Carbon Footprint ที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยอุตสาหกรรมเป้าหมายในสหรัฐฯ คุณด้วยอัตราภาษีปี 2024 เท่ากับ 55 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน ในปีถัดไปเพิ่มขึ้นตามดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) รายปีบวกด้วย 5%

Disclaimers รายงานวิจัยนี้จัดทำโดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (KResearch) เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะ หรือ ข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้รับวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวัง และใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใด ๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสี่ยงใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการลักษณะใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า เป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ